

REFERAT 2022-25: Byrådet d. 27-08-2025

Mødedato Onsdag d. 27. august 2025 kl. 17:00

Mødested Byrådssalen, Sønderborg Rådhus

Mødedeltagere Erik Lauritzen, Ellen Trane Nørby, Jan Prokopek Jensen, Kjeld Stærk, Didde Lauritzen, Daniel Staugaard, Jesper Larsen, Tage Petersen, Stephan Kleinschmidt, Jesper Smaling, Thomas Worm Larsen, Ganeswaran Shanmugaratnam, Peter Thomsen, Tom Hartvig Nielsen, Bo Kleis Christensen, Charlotte Riis Engelbrecht, Vivi Brit Nielsen, Erik Lorenzen, Stefan Lydal, Kirsten H. Bachmann (Fravær), Kristian Beuschau, Erik Krogh, Asger Romme Andersen, Niels Ole Bennedsen, Jimmy Simonsen, Bjørn Allerelli Andersen, Kristian Bonefeld, Preben Storm, Ingrid Johannsen, Desalegn Tufa, Christel Leiendecker (Fravær), Gerhard Bertelsen, Tom Holden Jensen

Indholdsfortegnelse

1. Godkendelse af dagsorden og indkaldelse af stedfortrædere.....	3
2. Godkendelse af 2. bevillingsrevision 2025 - Samlet.....	5
3. Godkendelse af pris- og lønregulering for budgettet 2025-2029.....	11
4. Godkendelse af 1. behandling af budget 2026 og overslagsårene 2027-2029.....	14
5. Godkendelse af Sønderborg Jordkøbsnævns regnskab 2024.....	18
6. Godkendelse af revurderet garantiprovisionssats for Sønderborg Varme.....	20
7. Godkendelse af opdateret indkøbs- og udbudspolitik.....	22
8. Godkendelse af tids- og procesplan for Vision og Planstrategi 2026-2029.....	24
9. Godkendelse af tilforordnede og diæter ved kommunalvalget 2025.....	26
10. Godkendelse af Amaliehaven etape 3, 18 nye ældreboliger i Augustenborg - Godkendelse af anlæg.....	30
11. Godkendelse af samarbejdsaftale med Klimaskovfonden.....	34
12. Godkendelse af forslag til Spildevandsplan 2025-2030.....	37
13. Godkendelse af deltagelse i forsøgsordning for skolemad.....	41
14. Godkendelse af Socialpolitik 2025-2028: Sammen skaber vi det gode liv.....	43
15. Godkendelse af Masterplan for Center for Verdensmål 2025-2030.....	47
16. Orientering om ledelsesinformation 2025 – Ultimo juli 2025 - Byrådet.....	51
17. Godkendelse af ansættelse af direktør for Børn, Uddannelse og Sundhed.....	54
Lukket: 18. Godkendelse af vilkår for salg af ejendom - (Lukket punkt).....	55
Lukket: 19. Godkendelse af køb af ejendom - (Lukket punkt).....	56
Lukket: 20. Godkendelse af vilkår for salg af areal - (Lukket punkt).....	57
Lukket: 21. Generel orientering - (Lukket punkt).....	58
Lukket: 22. Underskriftsside 27-08-2025 - (Lukket punkt).....	59

Punkt 1: 1. Godkendelse af dagsorden og indkaldelse af stedfortrædere

21/33902

Sagsresumé

Christel Leiendecker, Slesvigsk Parti har meldt afbud på grund af ferie. 1. stedfortræder Tom Holden Jensen er indkaldt til i givet fald at indtræde som stedfortræder for Christel Leiendecker i nærværende byrådsmøde.

Kirsten H. Bachmann, Slesvigsk Parti har meldt afbud på grund af ferie. 2. stedfortræder Gerhardt Bertelsen er indkaldt til i givet fald at indtræde som stedfortræder for Kirsten H. Bachmann i nærværende byrådsmøde.

Byrådet skal tage stilling til, om betingelserne for indkaldelse af stedfortrædere er opfyldt.

Byrådet har beslutningskompetencen, jf. styrelsesloven.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Byrådet at godkende

- dagsordenen.
- indkaldelse af stedfortrædere.

Sagsfremstilling

Betingelserne for indkaldelse af stedfortræder er:

”Styrelsesvedtægts § 7

Stk. 1 Borgmesteren indkalder stedfortræder til Byrådets møde, når et medlem er forhindret i at deltage i mødet på grund af sin helbredstilstand, graviditet, barsel eller adoption, varetagelse af anden offentligt hverv, ferie, forretninger eller lignende.

Stedfortræder indkaldes uanset den forventede varighed af medlemmets fravær.

Stedfortræderen for et medlem indkaldes ved medlemmets forfald af de grunde uanset om hindringen har en kortere varighed end en måned.

Stk. 2 Meddelelse om fravær skal i videst mulig omfang gives til borgmesteren senest 3 hverdage før mødet i Byrådet.”

Beslutning Byrådet den 27-08-2025

Godkendt.

Fraværende:

Kirsten H. Bachmann

Christel Leiendecker

Fraværende Kirsten H. Bachmann, Christel Leiendecker

Punkt 2: 2. Godkendelse af 2. bevillingsrevision 2025 - Samlet

25/9499

Sagsresumé

Tre gange i 2025 følger Byrådet op på hvilke bevillinger, der skal gives som konsekvens af eventuelle ændringer i økonomien.

Årets Midtvejsregulering samt DUT-korrektioner med konsekvenser for indeværende år, i forlængelse af Økonomiaftalen mellem KL. og regeringen, indgår i 2. bevillingsrevision.

Direktionens forslag til den samlede bevillingsrevision, inkl. midtvejsregulering og DUT for indeværende år, er vedlagt. Forslaget til 2. bevillingsrevision er udarbejdet således at udgifter og indtægter balancerer. Kassebeholdningen, set over årene 2025-2029, er således uændret.

Samlet udviser 2. bevillingsrevision

- I 2025:
 - Driftsbudgettet reduceres med -44,565 mio. kr.
 - Anlægsbudgettet inkl. tilhørende lån reduceres med -52,733 mio. kr.
 - Finansforskydninger m.m. øges med 84,625 mio. kr. (udgift = færre indtægter)

Det reducerede driftsbudget skal primært ses i sammenhæng med reducerede midler ved midtvejsregulering af overførselsudgifter i 2025, mens anlægsbudgettet primært reduceres i sammenhæng med øgede salgsindtægter. Finansforskydninger/indtægter skal ses i sammenhæng med DUT reguleringer og finansielt indskud i landbyggefonden.

Generelt sker periodisering af en række udgifter til drift, anlæg og finansiering mellem 2025 og overslagsårene i henhold til forventet tidspunkt for afholdelse af udgifterne.

- I overslagsårene 2026 til 2029
 - Driftsbudgettet øges med 10,540 mio. kr. i 2026, 3,167 mio. kr. i 2027, 0,950 mio. kr. i 2028 og med 1,8 mio. kr. i 2029.
 - Anlægsbudgettet/anlæg reduceres med -3,6 mio. kr. i år 2026 og øges med 25 mio. kr. i år 2029.
 - Finansiering (renter og skatter) tilhøres -0,671 mio. kr. i 2026, -23,171 mio. kr. i 2027 og -0,671 mio. kr. fra året 2028.

Det bemærkes at konsekvenser af 2. bevillingsrevision der vedrører årene 2026 til 2029 er indarbejdet i budgetmaterialet til 1. behandling af budget 2026-2029.

Derudover bemærkes, at DGI, Kystsikring i Gråsten og studieboliger er finansieret ved 2. bevillingsrevision 2025 og det administrative budgetoplæg 2026-2029, jf. byrådets beslutning i maj 2025.

Byrådet har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget, at Byrådet godkender

- tillægsbevillinger til driftsvirksomheden på -44.565 t.kr. i 2025, 10.540 t. kr. i 2026, 3.167 t. kr. i 2027, 950 t.kr. i 2028 og 1.800 t.kr. i 2029.
- tillægsbevillinger til anlægsvirksomheden/lån på -52.733 t.kr. i 2025, -3.600 t.kr. i 2026 og 25.000 t.kr. i 2029.
- tillægsbevillinger til finansiering (konto 07 og 08) på i alt 84.625 t. kr. i 2025, -671 t.kr. i år 2026, -23.171 t.kr. i år 2027 og -671 t.kr. fra år 2028.
- at nettobeløbet på -12.673 t.kr. i 2025, 6.269 t.kr. i 2026, -20.004 t.kr. i 2027, 279 t.kr. i 2028 og 26.129 t.kr. i 2029 finansieres af kassebeholdningen i perioden 2025- 2029.

Sagsfremstilling

Der sker opfølgning af økonomi i de månedlige ledelsesinformationer (LIS), hvor afvigelser og forventet regnskab forelægges til orientering for fagudvalg, Økonomiudvalg og Byrådet.

Ud over den månedlige opfølgning på ledelsesinformationen, foretages der årligt et antal bevillingsrevisioner.

Økonomiudvalget har, i forbindelse med godkendelse af budgethandleplanen 2026-2029 i marts 2025, besluttet, at der foretages tre bevillingsrevisioner for 2025.

Ved bevillingsrevisionerne træffes der beslutning om de bevillingsmæssige ændringer, som blandt andet fremgår af de månedlige ledelsesinformationer.

Bevillingsrevisionerne i 2025 forelægges politisk på følgende tidspunkter:

	Uge 14 (april)	Fagudvalg
Første bevillingsrevision	23. april	Økonomiudvalg
	30. april	Byråd
	Uge 33 (august)	Fagudvalg
Anden bevillingsrevision	20. august	Økonomiudvalg
	27. august	Byråd
	Uge 45 (november)	Fagudvalg
Tredje bevillingsrevision	12. november	Økonomiudvalg
	26. november	Byråd

Direktionens forslag til den samlede bevillingsrevision, inkl. midtvejsregulering og DUT for indeværende år, er vedlagt, herunder særskilt DUT-oversigt.

Forslaget til 2. bevillingsrevision er udarbejdet således at udgifter og indtægter balancerer.

Kassebeholdningen, set over årene 2025-2029, er således uændret.

Årets Midtvejsregulering samt DUT-korrektioner med konsekvenser for indeværende år, i forlængelse af Økonomiaftalen mellem KL. og regeringen, indgår i 2. bevillingsrevision. Det vil sige også konsekvenserne af henholdsvis lavere forventning til løn- og prisniveauet (se vedhæftet notat) samt øvrige ændrede forudsætninger for året 2025.

I 2025 skal særligt bemærkes:

- at DGI, Kystsikring i Gråsten og studieboliger er finansieret ved 2. bevillingsrevision 2025 og det administrative budgetoplæg 2026-2029, jf. byrådets beslutning i maj 2025.
- at der er indregnet en forventning om, at neutraliseringsordningen for grundskyldsoptæringen for årene 2021-2023 medfører en merindtægt i 2027 på 22,5 mio. kr., hvilket svarer til 50% af afholdte udgifter pr. juli 2025 samt forventelige udgifter resten af året 2025.
- at pulje overført fra 2024 til efter- og midtvejsreguleringen af overførselsudgifterne medgår til finansiering af 2. bevillingsrevision.
- At omfanget af energirenoveringer vedrørende ombygning af Dybbøl-skolen, er revurderet og muligheden for låneoptag er tilpasset.

Det bemærkes at konsekvenser af 2. bevillingsrevision der vedrører årene 2026 til 2029 er indarbejdet i budgetmaterialet til 1. behandling af budget 2026-2029.

Bevillingsrevisionen giver således nedenstående ændringer til det korrigerede budget 2024.

Udvalgene (beløb i t.kr.)	Tillægsbevilling				
	Anden	2026	2027	2028	2029
	bevillings- revision 2025				
Arbejdsmarked og Integration	-39.097	0	0	0	0
Samlet ændring ift. PL.					
Samlet DUT (overførselsudg.)	-615	0	0	0	0
Pol. 11 Integration	-36.424	0	0	0	0
Pol. 12 Borgerservice	4.300	0	0	0	0
Pol. 18 B beskæftigelse og forsørgelse	0	0	0	0	0
	-6.358	0	0	0	0
Sundhed	-2.823				
Samlet ændring ift. PL.	-248	1.380	0	0	0
Pol. 13 Sundhed	-1.575	1.380	0	0	0
Pol. 19 Medf. af sundhedsv.	-1.000		0	0	0
Social-, Senior og Handicap	-6.387	2.000	557	0	1.800
Samlet ændring ift. PL.	-607	0	0	0	0
Samlet DUT (overførselsudg.)	-54				
Pol. 09 Senior	-4.835	2.000	2.357	0	0
Pol. 17 Voksne	-891	0	-1.800	0	1.800
Børne- og Uddannelse	-350	2.544	964	314	-36
Samlet ændring ift. PL.	-842	0	0	0	0
Pol. 14 Dagtilbud	228	164	-36	-36	-36
Pol. 15 Undervisning	1.009	2.380	1.000	350	0
Pol. 16 Børn m. særlige behov	-745	0	0	0	0
Kultur, Idræt, og Medborgerskab	-188	13	13	13	13
Samlet ændring ift. PL.	-200	0	0	0	0
Pol. 10 Kultur, idræt og fritid	13	13	13	13	13
Erhverv og Grøn vækst	-107	0	0	0	0
Samlet ændring ift. PL.	-107	0	0	0	0
Pol. 04 Turisme	0	0	0	0	0

Pol. 05 Bosætning og byggeri	0	0	0	0	0
Pol. 06 Erhverv	0	0	0	0	0
Teknik-, By og Bolig	-2.541	0	0	0	0
Samlet ændring ift. PL.	-389	0	0	0	0
Pol. 03 Kommunale ejendomme	0	0	0	0	0
Pol. 05 Bosætning og byggeri	0	0	0	0	0
Pol. 08 Veje og trafik	-2.152	0	0	0	0
Natur, Klima og Miljø	1.450	430	510	0	0
Samlet ændring ift. PL	-35	0	0	0	0
Pol. 07 Natur, Klima og Fors.	1.485	430	510	0	0
Økonomi					
Samlet ændring ift. PL.	5.478	4.174	1.124	624	24
Samlet DUT (overførselsudg.)	-1.151	0	0	0	0
Pol. 02 Adm. og pol.	-58	0	0	0	0
Pol. 03 Kommunale ejendomme	6.695	1.874	1.124	624	24
Pol. 04 Turisme	0	0	0	0	0
Pol. 05 Bosætning/byggeri	0	0	0	0	0
Pol. 07 Natur, Klima og	0	0	0	0	0
forsyning	0	0	0	0	0
Pol. 08 Veje og trafik	0	0	0	0	0
Pol. 16 Børn med særl. behov	0	0	0	0	0
Pol. 18 Førsørgelse og	66	0	0	0	0
Beskæftigelse	-74	2.300	0	0	0
Driftsvirksomheden i alt	-44.565	10.540	3.167	950	1.800
Heraf					
- serviceudgifter	-907	10.540		950	
- overførselsudgifter	-43.658		3.167		1.800
Anlægsvirksomheden i alt	-52.733	-3.600	0	0	25.000
Heraf					
- Udsudte anlæg/lån	2.800	-2.800			
- Øvrige ændringer	-55.533	-800			25.000
Finansiering/finansforskydning i alt	84.625	-671	-23.171	-671	-671
Heraf					
- Midtvejsregulering	29.731				0
- Afsat til midtvejsreg. fra 2024	-48.323				
- Indskud til Landsbyggefonden	71.800				0
- Tilbagebetaling grundskyld	22.500				0
- Regulering af låneforudsætn.	12.200		-22.500		0
- Regulering af renter/afdrag	-3.283	-671	-671	-671	-671
Ændringer i alt	-12.673	6.269	-20.004	279	26.129

Konsekvenser for kommunens servicevækstramme

Forvaltningen bemærker, at det korrigerede budget 2025 ultimo juli (det vil sige inden bevillingsrevisionen) er ca. 12 mio. kr. under kommunens servicevækstramme, heri indgår overførslerne fra 2024.

Bevillingsrevisionen medfører en budgetreduktion af serviceområdet på -907 t.kr. i 2025. Heraf indgår en pulje 3,6 mio. kr. (Ukraine) til udmøntning ved 3. bevillingsrevision i november.

mio. kr. Rammen er således fortsat overholdt.

Anlægsområdet

Der er, på grundlag af en gennemgang af anlægsprojekterne, sket en periodeforskydning af enkelte anlægsbudgetterne fra 2025 til senere, idet det vurderes at arbejdet vil forskydes og udgifterne derfor først afholdes på dette tidspunkt.

Derudover er der indarbejdet salg af ejendom, jf. byrådsbeslutning i juni, midler til studieboliger samt flytninger af afsatte midler mellem drifts- og anlægsvirksomheden.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Forvaltningen Økonomi og Arbejdsmarked oplyser, at hvis indstillingen godkendes har nedenstående bevillingsmæssig konsekvens.

Bevillingspåtegning (i 1.000 kr.)

	Politik område	Budget år 2025	Overslags år 1	Overslags år 2	Overslags år 3	Overslags år 4
Drift						
- Service	Diverse	-1.707	10.540	3.167	950	1.800
- Ikke service	Diverse	-42.858				
Anlæg/ Rådighedsbeløb	Diverse	-55.533	-800			25.000
Finansiering via:						
Drift andetsteds						
Afsat rådighedsbeløb						
Låneoptagelse	01	15.000	-2.800			
Afdrag og renter af nye lån	01	1.511	-671	-671	-671	-671
Finansforskydninger	01	71.800				
Skatter/Udligning	01	-886		-22.500		
Kassebeholdning	01	12.673	-6.269	20.004	-279	-26.129

Beslutning Økonomiudvalget den 20-08-2025

Udvalget anbefaler indstillingen.

Beslutning Byrådet den 27-08-2025

Godkendt.

Fraværende:

Kirsten H. Bachmann

Christel Leiendecker

Bilag

DUT-Lov og cirkulæreprogram for 2025-050825

Notat - Økonomisk konsekvens i 2025 af reviderede pris- og lønskøn fra KL juni 2025

Samlet oversigt over 2. bevillingsrevision 2025-130825

Fraværende Kirsten H. Bachmann, Christel Leiendecker

Punkt 3: 3. Godkendelse af pris- og lønregulering for budgettet 2025-2029

25/10842

Sagsresumé

I økonomiaftalen for 2026 indgår KL's pris- og lønskøn pr. juni 2025, hvor de kommunale lønninger stiger med 2,56 pct. fra 2025 til 2026, og at øvrige priser i gennemsnit stiger med 2,37 pct. Hertil tillægges konsekvenserne af Trepartsaftalen (differenceret lønregulering) med 0,92 pct.

Herudover nedjusterer KL skønnet over pris- og lønudviklingen fra 2024 til 2025. Nedjusteringen indgår i grundlaget for fremskrivningen af pris- og lønreguleringen i 2026, mens påvirkning for året 2025 ikke indgår i nærværende sag, men er indeholdt i 2. bevillingsrevision 2025.

Den godkendte pris- og lønregulering af årene 2026-2029 er indarbejdet i materialet til 1. behandling af budget 2026-2029.

Byrådet har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget, at Byrådet godkender

- at reguleringsprocenten fra 2025 til 2026 følger KL's vurdering for lønninger (inkl. Trepartsaftalen) og priser, som indgår i økonomiaftalen
- at reguleringen af 2025 med løn og priser danner grundlaget for den pris- og lønregulering der sker i budgetårene 2026-2029.

Sagsfremstilling

Der gøres opmærksom på at udarbejdelsen af udvalgets forslag til budgetforslag til 1. behandling af budget 2026 – 2029 baserer sig på 4 sager på denne dagsorden:

1. Konsekvenserne af 2. bevillingsrevision, inklusive Midtvejsregulering og DUT 2025.
2. Det administrative budgetoplæg 2026-2029
3. Pris- og lønregulering for budgettet 2025-2029
4. Konsekvenser af Økonomiaftalen 2026-2029 DUT med videre.

Nærværende sag omhandler pris- og lønregulering for 2025-2029.

Økonomiaftalens overordnede skøn for pris- og lønregulering for årene 2025-2029 er følgende:

Vækst i pct.	2024/25	2025/26	2025/27	2027/28	2028/29
Lønstigninger for kommunalt ansatte	3,59	2,56	3,00	3,00	3,00

Differencerede lønstigninger ift. Trepartsaftalen	0,63	0,92			
Brændsel og drivmidler	0,73	0,90	1,23	1,23	1,23
Øvrige varer og anskaffelser	1,67	1,33	1,23	1,23	1,23
Entreprenør- og håndværkerydelser	2,50	1,90	1,90	1,90	1,90
Øvrige tjenesteydelser	2,90	2,70	2,70	2,70	2,70
Tilskud til kollektiv trafik (02.32.31 gr. 001)	2,57	2,35	2,35	2,35	2,35
Priser i alt	2,60	2,37	2,37	2,37	2,37
Priser og løn i alt	3,70	3,10	2,80	2,80	2,80

2025:

Tilpasning for året 2025 indgår ikke i nærværende sag, men er indeholdt i 2. bevillingsrevision 2025.

2026-2029:

Ændringen i PL-skønnet for 2025 anvendes til justering af det niveau for 2025 der danner basis for yderligere fremskrivning til 2026. Det er således fra det justerede 2025 grundlag, at fremskrivningen for årene 2026-2029 foretages, med KL's aktuelle forventninger til pris- og lønfremskrivning anvendes.

Med udgangspunkt i økonomaftalens pris- og lønskøn pr. juni 2025 er lønningerne – art 1 – samlet set reguleret med 2,56 pct. til pris- og lønniveau 2026 tillagt konsekvenserne af Trepartsaftalen.

Nedenfor er vist de samlede konsekvenser, som er indarbejdet i budgetmaterialet til 1. behandling af budget 2026 – 2028.

I tusinde kr.	2026	2027	2028
Samlet konsekvens	-20.709	-24.779	-29.277

Nedjustering af pris- og lønskønnet for året 2024 til 2025 udgør ca. -6 mio. kr. på serviceområdet, og reguleringen fra 2025 til 2026 udgør de resterende ca. -14 mio. kr. Faldet på de 14 mio. kr. skyldes, at der ved sidste års budgetlægning for overslagsårene 2026-2028 var forventet højere løn- og priseniveau.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke medfører bevillingsmæssige konsekvenser. Pris- og lønreguleringen indgår i Økonomiudvalgets budgetforslag til 1. behandling for årene 2026-2029.

Beslutning Økonomiudvalget den 20-08-2025

Udvalget anbefaler indstillingen.

Beslutning Byrådet den 27-08-2025

Godkendt.

Fraværende:

Kirsten H. Bachmann

Christel Leiendecker

Fraværende Kirsten H. Bachmann, Christel Leiendecker

Punkt 4: 4. Godkendelse af 1. behandling af budget 2026 og overslagsårene 2027-2029

25/11882

Sagsresumé

Jævnfør årets budgethandleplan skal Økonomiudvalget på sit møde den 20. august 2025 udarbejde forslag til budget 2026 og overslagsårene 2027 - 2029 til Byrådets 1. behandling den 27. august 2025.

Budgetforslaget er i budgetprocessen benævnt budgetbalance nr. 3

Byrådet har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget, at Byrådet godkender

- at budgetforslaget tager udgangspunkt i budgetbalance nr. 3 (jf. bilagsmaterialet)
- at konsekvenser af øvrige beslutninger i Byrådet den 27. august 2025 og eventuel lånedisposition tilrettes balancen
- at der på baggrund af ovenstående udarbejdes en opdateret budgetbalance benævnt 4.
- vedhæftet takstblad

Samt

- at fristen for fremsendelse af ændringsforslag til budgettet 2026-2029 fastsættes til den 16. september 2025 kl. 12.00 hos borgmesteren.

Høringsfristen for Byrådets budgetforslag ved 1. behandling er for HMU, Ældre- og Handicaprådet fastsat til den 3. september 2025.

Sagsfremstilling

Jævnfør årets budgethandleplan skal Økonomiudvalget på sit møde den 20. august 2025 udarbejde endeligt forslag til budget 2026 og overslagsårene 2027 - 2029 til Byrådets 1. behandling den 27. august 2025.

Forvaltningen har udarbejdet budgetforslag på baggrund af:

1. Konsekvenserne af 2. bevillingsrevision, inklusive Midtvejsregulering og DUT 2025.
2. Det administrative budgetoplæg 2026-2029
3. Pris- og lønregulering for budgettet 2025-2029
4. Konsekvenser af Økonomiaftalen 2026-2029 DUT med videre.

Hertil er KL's model for skatter og tilskud anvendt til budgetlægning af de kommunale indtægter i årene 2026-2029, ligesom det fra ministeriet udmeldte niveau for grundskyld i 2026, er indarbejdet. Niveauet er videreført uændret i overslagsårene 2027-2029.

Desuden er der indregnet puljer til overførsel mellem årene på service på 60 mio. kr. (svarende til niveauet i budget 2025) og på anlæg på 20 mio. kr. med en modpost på finansforskydninger, hvorved der ingen påvirkning er af bundlinjen i budgetbalance nr. 3.

Samtlige behandles særskilt af Økonomiudvalget den 20. august 2025.

Hovedområderne:	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
NETTO I MIO. KR.				
Generelle tilskud og skatter	-6.463	-6.598	-6.767	-6.959
Driften i alt	6.205	6.120	6.096	6.091
- Serviceudgifter	4.299	4.215	4.199	4.196
- Overførselsudg. m.m.	1.906	1.905	1.897	1.895
Renter i alt	-3	-5	-6	-6
Pris- og lønreg.		201	408	622
Skattefinansieret anlæg	229	190	191	208
Pris- og lønreg. – ingen på anlæg		1	3	6
Forsyningsvirksomheden i alt (drift og anlæg)	0	0	0	0
Finansforskydninger	-78	-3	-3	-3
Afdrag	117	126	126	124
Optagelse af lån	-18	-33	-47	-55
Kassen, forøgelse (+)/forbrug (-)	11	1	-1	-28

I forhold til ovenstående har forvaltningen en række anbefalinger og betragtninger, som er anført nedenfor.

Serviceudgifter og servicevækstrammen

I alt 3 mia. kr. af bloktilskuddet er på landsplan betinget af samlet kommunal overholdelse af servicevækstrammen. Sønderborg Kommunes andel, p.t. opgjort som den vejledende servicevækstramme for 2026, er beregnet til 4.337 mio. kr. og er anført i budgetbalancerne som sigtepunkt. I budgetforslagets budgetbalance nr. 3. overholdes servicevækstrammen.

Anlægsramme for 2026 (skattefinansierede bruttoanlægsudgifter)

I økonomiaftalen er det forudsat, at de samlede kommunale anlægsinvesteringer udgør 21 mia. kr. i 2026. Svarende til sidste år, er der i 2026 i økonomiaftalen indarbejdet en sanktion i forbindelse med rammeoverholdelsen, idet 1 mia. kr. på landsplan er betinget af samlet rammeoverholdelse på anlægsområdet.

Kommunernes Landsforeningen har udmeldt en vejledende anlægsramme der for Sønderborg Kommunes udgør 257 mio. kr.

De skattefinansierede bruttoanlægsudgifter udgør i budgetbalance nr. 3 ca. 240 mio. kr. for så vidt angår 2026.

På nuværende tidspunkt er der ikke en regnskabssanktion på anlæg i 2026.

Finansieringsposter og lånoptagelse

Der er fremsendt ansøgning om lånedispensation til den ordinære anlægspulje den 5. august 2025. Der er ikke søgt af pulje/tilskud rettet mod særligt vanskeligt stillede kommuner, idet det fremgår at kommunen ikke vil kunne komme i betragtning.

Det bemærkes, at der i budgetbalance nr. 3 ikke er forudsat lånedispensation for året 2026.

Årlige kassetræk

Baseret på budgetforslaget budgetbalance nr. 3 er der tale om årlige kassetræk i årene 2028 og 2029 og forøgelse i årene 2026 og 2027. Hertil vil skulle korrigeres for eventuelle budgetudvidelser og/eller budgetreduktioner, samt eventuelle konsekvenser af lånedispensation.

Direktionens anbefaling:

Direktionen anbefaler at det frem mod budgetvedtagelse drøftes og besluttet, hvorledes opfyldelse af de af Byrådet besluttede pejlemærker kan opnås.

Direktionen bemærker at økonomiaftale 2026 og de igangværende reformer medfører væsentlige ekstra opgaver for den kommunale administration. Prioritering af opgaver drøftes løbende med de enkelte fagudvalg og forvaltningerne har lavet forslag til opgavevaretagelsen i forbindelse med ny lovgivning / reformer.

Høringsfrister

Høringsfristen for Ældre- og Handicaprådet og drøftelse og perspektivering i HMU for Byrådets budgetforslag ved 1. behandling er jævnfør budgethandleplanen fastsat til den 3. september 2025.

Takstblad

For at sikre en generel åbenhed og information om de kommunale takster, der gælder over for borgerne, skal der udarbejdes en takstoversigt til budgettet. Det er obligatorisk at udarbejde en takstoversigt både til budgetforslaget og til det vedtagne budget.

Taksterne skal godkendes af Byrådet, hvis de er omfattet af styrelseslovens § 41 a (takster for benyttelse af sociale institutioner og ordninger med videre samt skolefritidsordninger), ellers godkendes de i det pågældende fagudvalg.

Der er udarbejdet et vedhæftet takstblad til 1. behandling af budget 2026-2029.

Takster for følgende områder tilføjes takstbladet i december:

- Forsyningsområdet: Bestyrelsen for Sønderborg Forsyning A/S godkender taksterne for vand, spildevand samt renovation på deres møde i november 2025, hvorefter taksterne behandles i Natur-, Klima-, og Miljøudvalget på mødet i december 2025.
- Lovbestemte takster: Lovbestemte takster som afventer ministeriernes udmelding tilføjes takstbladet, når disse er offentliggjorte.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at denne sag vedrører budgetlægning for årene 2026-2029, hvorfor de bevillingsmæssige konsekvenser er indarbejdet i Økonomiudvalgets forslag til 1. behandling for årene 2026-2029.

Beslutning Økonomiudvalget den 20-08-2025

Udvalget anbefaler indstillingen.

Beslutning Byrådet den 27-08-2025

Godkendt.

Fraværende:

Kirsten H. Bachmann

Christel Leiendecker

Bilag

Befolkningsprognose 2025-2029

Elevtalsprognose 2025-2029

Budgetbalance nr. 3 2025-2029 26-pris

Samlet takstblad for budget 2026 til 1. behandling i august

Fraværende Kirsten H. Bachmann, Christel Leiendecker

Punkt 5: 5. Godkendelse af Sønderborg Jordkøbsnævns regnskab 2024

25/9201

Sagsresumé

Byrådet skal, jf. bekendtgørelse om Jordkøbsnævn, godkende Jordkøbsnævnets årsregnskab for 2024 og budget for 2026.

Byrådet har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget, at Byrådet godkender

- Jordkøbsnævnets årsregnskab for 2024.

Sagsfremstilling

Der er udarbejdet årsregnskab for 2024 samt budget for 2026 og overslagsårene til 2029 for Sønderborg Kommunes Jordkøbsnævn. Regnskabet giver et samlet overblik over nævnets aktiviteter i regnskabsåret og skal godkendes af Byrådet.

Når regnskabet er godkendt, skal det sendes til Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri samt de myndigheder og organisationer, der er repræsenteret i Jordkøbsnævnets bestyrelse.

Det fremgår af regnskabet, at Jordkøbsnævnet har samlede aktiver for 18.8 mio. kr. heraf jordværdi på ca. 9,9 mio. kr., hvilket er inden for rammen af lovgivningen.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Økonomiudvalget den 20-08-2025

Udvalget anbefaler indstillingen.

Beslutning Byrådet den 27-08-2025

Godkendt.

Fraværende:

Kirsten H. Bachmann

Christel Leiendecker

Bilag

Budget 2026 - 2029.pdf

Ledelsens regnskabserklæring 2024 - Sønderborg Jordkøbsnævn.pdf

Revisionsprotokol s. 42-46 2024 - Sønderborg Jordkøbsnævn.pdf

Årsregnskab 2024 - Sønderborg Jordkøbsnævn.pdf

Fraværende Kirsten H. Bachmann, Christel Leiendecker

Punkt 6: 6. Godkendelse af revurderet garantiprovisionssats for Sønderborg Varme.

23/68626

Sagsresumé

Sønderborg Varme, har efter fusionen med Broager Varme, henvendt sig om revurdering af garantiprovisionssats. Sønderborg Kommune og Sønderborg Varme har efterfølgende i løbet af 2024/2025 drøftet og afklaret grundlaget for opkrævning af garantiprovisionssats ved garantistillelse for lån til selskabet samt niveauet for garantiprovisionssats.

Afklaringen og indstillingen om revurdering af garantiprovisionssatsen baseres på Sønderborg Varmes selskabsform som en selvstændig, ikke offentlig ejet, virksomhed i kategorien små/mellemstor virksomhed, hvilket gør at Sønderborg Kommune kan tage udgangspunkt i Safe Harbour satserne, når der vurderes i forhold til statsstøttere reglerne, risiko og markedskonformitet.

Den konkrete vurdering tager desuden udgangspunkt i Sønderborg Varmes størrelse og soliditet samt alternativt, fortrolig, lånetilbud fra et realkreditinstitut, som ligger under den aktuelle vurdering, også når der ses bort fra pant. Sønderborg Varme har desuden dokumenteret, at der er arbejdet med at professionalisere bestyrelsen og er udarbejdet en finansiel strategi med henblik på driftssikkerhed.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget, at Byrådet godkender

- at garantiprovisionssatsen fra 2024 og fremefter, for eksisterende garanterede lån, fastsættes til 0,6 %.

Sagsfremstilling

Sønderborg Varme har efter fusionen med Broager Varme henvendt sig om revurdering af garantiprovisionssats. Sønderborg Kommune og Sønderborg Varme har efterfølgende i løbet af 2024/2025 drøftet og afklaret grundlaget for opkrævning af garantiprovisionssats ved garantistillelse for lån til selskabet samt niveauet for garantiprovisionssats.

Sønderborg Kommune har afklaret, at Kommunen i forhold til Sønderborg Varme kan tage udgangspunkt i Safe Harbour satserne, når der vurderes i forhold til statsstøttere reglerne, risiko og markedskonformitet. Safe Harbour undtagelsen i statsstøttere reglerne kan kun anvendes overfor selvstændige små- og mellemstore virksomheder (SMV). Sønderborg Varme betragtes som en mellemstor virksomhed og som en selvstændig virksomhed. Safe Harbour reglerne findes i Kommissionens meddelelse 2008/C 155/02 punkt 3.3 om anvendelsen af EF-traktatens artikel 87 og 88 (nu TEUF artikel 107 og 108), hvoraf definitionen af 'SMV' er defineret i bilag I til forordning (EF) nr. 70/2001.

Safe Harbour satsen er på 0,55 og Sønderborg Kommune har tillagt 0,05 til satsen efter vurdering af risiko og markedskonformitet, således at det indstilles, at den løbende garantiprovision fastlægges til 0,6%. Stiftelsesprovisionen fastholdes uændret til 1 %.

Revurderingen er desuden sket med udgangspunkt i kommunens finansielle politik, hvoraf fremgår:

”Niveauet for den løbende garantiprovision kan dog revurderes, såfremt der sker væsentlige ændringer i markedet og låntager, ud fra konkrete lånetilbud, kan dokumentere, at låntager kan opnå lavere samlede finansieringsomkostninger, således at niveauet for den løbende provision nu ikke længere følger det generelle markedsniveau. Kommunen kan ud fra de samme kriterier ligeledes foranledige en fornyet vurdering af den løbende provision.”

På baggrund af det, fortrolige, lånetilbud Sønderborg Varme har indhentet konstaterede forvaltningen at låntager kan opnå lavere samlede finansieringsomkostninger og har derfor revurderet garantiprovisionssatsen.

I forbindelse med kommende kommunal garantistillelse for lån, af samme type, til Sønderborg Varme vil der beregningsmæssigt blive taget udgangspunkt i Safe Harbour satserne, samt tillagt et tillæg med henblik på at imødegå risiko og sikre markedskonformitet når garantiprovisionssats indstilles til Byrådet. Sønderborg Varme har tilkendegivet et ønske om at have mulighed for at optage fremtidige lån med kommunal garanti og er opmærksomme på, at garantiprovisionssatsen for nye lån ligeledes besluttet af Byrådet.

Sønderborg Varme har 14 garanterede lån hvor restgælden pr. 31.12.2024 udgør 436 mio. kr. Den løbende garantiprovision har ligget i spændet mellem 0,54-1,00 %, dog er det alene små lån optaget af tidligere Broager Varme, hvor garantiprovisionen har ligget på 0,54%.

Forvaltningen arbejder med en tilretning af finansiell politik primo 2026 og vil i denne forbindelse også præcisere regelsættet for kommunal garantistillelse og garantiprovision. Dette med henblik på at der er en nemt tilgængelig ”trappemodel” for, eksempelvis, hvornår der kan og vil blive taget udgangspunkt i Safe Harbour, når den konkrete garantiprovision fastlægges, hvordan der vurderes på robusthed/sikkerhed, virksomhedens størrelse, garantiens størrelse og typen af aktivitet, hvortil der stilles garanti.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser, idet det forventes at kunne afholdes inden for eksisterende budget i 2025 til renter, afdrag og garantiprovision.

I de kommende år forventes det ligeledes at kunne afholdes inden for det eksisterende budget, idet der forventes større investeringer i forsyningsvirksomhederne, hvortil der søges garanti.

Beslutning Økonomiudvalget den 20-08-2025

Udvalget anbefaler indstillingen.

Beslutning Byrådet den 27-08-2025

Godkendt.

Fraværende:

Kirsten H. Bachmann

Christel Leiendecker

Bilag

Finansiell politik for Sønderborg Kommune

Fraværende Kirsten H. Bachmann, Christel Leiendecker

Punkt 7: 7. Godkendelse af opdateret indkøbs- og udbudspolitik

25/10360

Sagsresumé

Sønderborg Kommunes indkøbs- og udbudspolitik er opdateret med afsæt i nogle af de mange indsatser, der har været gennemført på indkøbs- og udbudsområdet i det seneste år, herunder blandt andet overgang til et nyt udbudsfællesskab. Der foreligger således en opdateret politik til godkendelse.

Byrådet har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget, at Byrådet godkender

- Den opdaterede indkøbs- og udbudspolitik.

Sagsfremstilling

Sønderborg Kommunes Indkøbs- og udbudspolitik er udarbejdet og godkendt af Byrådet i 2016.

Senest har Indkøbs- og udbudspolitikken været drøftet politisk som en del af arbejdet med den eksterne analyse af indkøbsområdet i 2023. Her blev der via eksterne konsulenter, lavet en gennemgang og revurdering af politikken, hvor konklusionen var, at Indkøbs- og udbudspolitikken fortsat var retvisende og dækkende.

Efter Sønderborg Kommune er overgået til et nyt udbudsfællesskab pr. 1. januar 2025, er der nu behov for en opdatering, så der fremadrettet også er balance mellem praksis og rammerne i indkøbs- og udbudspolitikken.

Indkøbs- og udbudspolitikken er opdateret på følgende områder:

- Opdatering i forhold til Sønderborg Kommunes nye udbudsfællesskab: Sydjysk Indkøbsfællesskab.
- Præcisering af arbejdet med bæredygtighed, herunder vigtigheden af markedsdialog med henblik på som ordregiver at blive klædt på til at forstå markedet og således at kunne stille de rette krav og dermed løbende udvikle bæredygtigheden i kommunens kontrakter.
- Præcisering af arbejdet med kontraktstyring, så det også fremgår tydeligt i politikken, at det er et emne, som Sønderborg Kommune arbejder aktivt med.
- Revidering af Sønderborg Kommunes Partnerskab for Offentlige Grønne Indkøb (POGI), så dette udgår af Indkøbs- og udbudspolitikken.

Specifikt vedrørende Partnerskab for Offentlige Grønne Indkøb er et netværk for offentlige organisationer i Danmark, der har til formål at fremme bæredygtige indkøb. Sønderborg Kommune har været en del af POGI i mange år dog med begrænset udbytte de seneste år.

Miljøministeriet har i august 2024 meldt ud, at de ikke fremadrettet understøtter netværket som sekretariat og tovholder. Netværket står derfor overfor væsentlige ændringer, og hvor der nu foreligger et forslag til en ny struktur. Netværket ønskes yderligere formaliseret, og at det skal finansieres af medlemmerne.

Det er vurderingen, at denne nye struktur ikke bibringer en værdi, som Sønderborg ikke også kan skabe i det nye udbudsfællesskab, SIF. De øvrige kommuner i SIF er ikke og har ikke været POGI kommuner. Det er derfor forvaltningens vurdering, at dialog og målsætninger om bæredygtighed i højere grad skal ske i det nye udbudsfællesskab SIF, hvor kommunen er en aktiv part i den konkrete gennemførelse af udbuddene og hvor netop geografisk nærhed, dialog

om bæredygtighed m.v. i fællesskab kan bibringe til gode aftaler på varer- og tjenesteydelser i tråd med målsætningerne i den opdaterede indkøbs- og udbudspolitik.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Økonomiudvalget den 20-08-2025

Udvalget anbefaler indstillingen.

Beslutning Byrådet den 27-08-2025

Godkendt.

Fraværende:

Kirsten H. Bachmann

Christel Leiendecker

Bilag

indkoebs-_og_ udbudspolitik juni 2025

Fraværende Kirsten H. Bachmann, Christel Leiendecker

Punkt 8: 8. Godkendelse af tids- og procesplan for Vision og Planstrategi 2026-2029

25/6434

Sagsresumé

Økonomiudvalget drøftede den 18. juni 2025 et oplæg til tids- og procesplan for udarbejdelse af Vision- og Planstrategi 2026-2029.

Der afholdes visionsseminar den 19. og 20. marts 2026, hvor det nye byråd præsenteres for et første oplæg til visionen, baseret på forudgående interviews med alle byrådsmedlemmer. Visionen forventes godkendt i Byrådet i juni 2026.

Som et centralt element videreføres styringstrekanten og 4-årshjulet, der er med til at sikre sammenhæng mellem den politiske vision, planstrategi, kommuneplan samt udmøntning.

Sagen forelægges til Økonomiudvalgets godkendelse.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget, at Byrådet godkender

- Tids- og procesplan for Vision- og Planstrategi 2026-2029.

Sagsfremstilling

Økonomiudvalget drøftede den 18. juni 2025 et oplæg til tids- og procesplan for udarbejdelse af Vision og Planstrategi 2026-2029. Økonomiudvalget bakkede op om tids- og procesplanen uden yderligere bemærkninger.

De afgående politiske fagudvalg får i oktober lejlighed til at give deres erfaringer videre til det kommende byråd. I januar/februar gennemføres interviews med alle de nye byrådsmedlemmer med det formål at lade alle stemmer blive hørt og indgå aktivt som afsæt for udarbejdelse af et første udkast til en ny eller tilrettet vision. Interviews, oplæg til vision og facilitering af visionsseminaret varetages af ekstern konsulent Pernille Halberg Salamon, direktør for Komponent, i tæt samarbejde med forvaltningen.

Byrådets visionsseminar afholdes den 19. og 20. marts 2026. Til refleksion og input til drøftelse af visionen, vil der blive tilrettelagt et program med både interne og eksterne oplægsholdere, der forelægger centrale temaer, der vil blive drøftet potentielle fyrtårne, byrådsamarbejde og politiker-roller mv. På baggrund af input fra Byrådet på visionsseminaret tilretter ekstern konsulent og forvaltningen et endeligt oplæg, der forelægges Byrådet til drøftelse på et af Byrådet temamøder i foråret 2026 og efterfølgende forelægges til godkendelse i hhv. Økonomiudvalget og Byrådet i juni 2026.

I forbindelse med Vision og Planstrategi 2018-2021 blev styringstrekanten introduceret med udgangspunkt i et politisk ønske om at skabe en større sammenhæng mellem vision og planstrategi, kommuneplan, politikker og planer samt handlinger. Styringstrekanten har fungeret som stærkt redskab, der har været med til at skærpe arbejdet med politikker og handleplaner og sikre sammenhængen til den politiske vision i hele organisationen. Det har blandt andet medført, at antallet af styringsdokumenter er blevet reduceret i den nuværende byrådsperiode. Styringstrekanten og 4-årshjulet vil derfor blive videreført som centrale elementer i arbejdet med Vision og Planstrategi 2026-2029.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Økonomiudvalget den 20-08-2025

Udvalget anbefaler indstillingen.

Beslutning Byrådet den 27-08-2025

Godkendt.

Fraværende:

Kirsten H. Bachmann

Christel Leiendecker

Bilag

Tids- og procesplan for Vision og Planstrategi 2026-2029

Fraværende Kirsten H. Bachmann, Christel Leiendecker

Punkt 9: 9. Godkendelse af tilforordnede og diæter ved kommunalvalget 2025

25/6429

Sagsresumé

Der skal afholdes Kommunal- og Regionsrådsvalg tirsdag den 18. november 2025. I forbindelse med valget skal der bruges et antal valgstyrere, valgstyrerformænd og tilforordnede, der udpeges af byrådsgrupperne. Fordelingen blev godkendt af Byrådet den 30. marts 2022 gældende for perioden 1. januar 2022 – 31. december 2025.

Partierne har ved de seneste valg haft udfordringer med at finde det ønskede antal tilforordnede og borgere har derfor fået mulighed for at deltage som tilforordnede.

Partierne opfordres til allerede nu at igangsætte arbejdet med at finde valgstyrere og tilforordnede. Og samtidig vurdere, hvor mange tilforordnede, der kan findes i partierne og om der skal en større gruppe af borgere ind som tilforordnede.

Det er vigtigt, at alle tilforordnede, kan blive på valgstedet, indtil alle stemmerne er talt op og indberettet. Man skal derfor forvente at være på valgstedet fra klokken 7.00 indtil omkring midnat eller senere.

Alle tilforordnede er indtil nu blevet aflønnet med to diæter efter den gældende takst på tidspunktet for afholdelse af valget. Dette er for en hel valgdag, der ved et kommunalvalg kan være på op til 17-18 timer. Taksten på én diæt er på nuværende tidspunkt 455 kr.

Hvis det skal være attraktivt for borgere at deltage ved valg som tilforordnet, vurderer forvaltningen, at antallet af diæter vurderes, så der i stedet for 2 diæter for en valgdag aflønnes med 3 eller 4 diæter.

Byrådssekretariatet og Jura kontakter byrådsgrupperne med henblik på at indsamle valgstyrere og tilforordnede.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget, at Byrådet tager

- orienteringen om tilforordnede til efterretning.

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget, at Byrådet godkender

1. at aflønning for deltagelse på valgdagen ændres fra 2 til 3 diæter
- eller

2. at aflønning for deltagelse på valgdagen ændres fra 2 til 4 diæter.

Sagsfremstilling

På byrådsmødet den 30. marts 2022 blev følgende fordeling af valgstyrelser, valgstyrelsesformænd og tilforordnede godkendt for alle valg i perioden 2022-2025. Beregning er lavet efter den D'hondtske metode baseret på hvert partis antal mandater i Byrådet.

Parti	Mandater i Byrådet	Valgstyrelsesformænd	Valgstyrelser	Tilforordnede	Stedfortrædere
A	14	9	31	13	4
S	3	1	6	3	2
Ø	1	0	2	1	1
V	11	7	25	10	3
D	1	0	2	1	1
O	1	0	2	1	1
I alt	31	17	68	29	

Fordelt på afstemningsstederne på følgende måde

Afstemningssted	Valgstyrelsesformand	Valgstyrelser	Tilforordnede
01 Nordborg	V	A, A, V, O	A, A, V
02 Havnbjerg	V	A, A, V, S	V
03 Egen	S	A, A, V, V	D
04 Fynshav	A	A, V, V, Ø	A
05 Augustenborg	A	A, V, V, S	V
06 Hørup	A	A, A, V, V	V
07 Sydals	V	A, A, A, V	A
08 Kegnæs	A	A, A, V, V	A
09 Humlehøj	A	A, V, V, Ø	A, V, S
10 Sønderkov	V	A, A, V, D	A, V, S
11 Kongevej	A	A, A, V, S	A, V, O
12 Dybbøl	A	A, V, V, O	A, V, S
13 Vester Sottrup	V	A, A, V, S	Ø
14 Ullerup	V	A, A, V, D	A
15 Broager	A	A, A, V, S	V
16 Gråsten	A	A, V, V, S	A, A, V
17 Kværs	V	A, A, A, V	A

På byrådsmødet den 30. marts 2022, blev det samtidig godkendt, at forvaltningen kan udarbejde en liste med borgere, der er interesserede i at fungere som tilforordnede ved valg, så der kan suppleres med dem, hvis partierne ikke har mulighed for at stille med nok tilforordnede. Ved Folketingsvalget i 2022 og Europa-Parlamentsvalget i 2024 deltog flere borgere som tilforordnede med succes.

Der er et opslag på kommunens hjemmeside og når Kommunal- og Regionsrådsvalget nærmer sig, vil der blive iværksat Facebook annoncering med mulighed for tilmelding. Man skal være bosat i Sønderborg Kommune samt have valget til det pågældende valg for at kunne være tilforordnet.

Forvaltningen ønsker allerede på nuværende tidspunkt en tilkendegivelse af, hvor mange tilforordnede partierne kan stille med til Kommunal- og Regionsrådsvalget. Byrådssekretariatet og Jura kontakter snarest partierne med henblik på at indsamle valgstyrelse og tilforordnede, så der kan skabes et overblik over, hvor mange borgere, der bliver brugt som tilforordnede. Ved Europa-Parlamentsvalget i 2024, var der adskillige af de personer, der var meldt ind som tilforordnede fra partierne, der alligevel ikke kunne deltage. De meddelte, at de ikke var blevet spurgt. Forvaltningen opfordrer derfor til, at alle der meldes ind, har tilkendegivet, at de kan deltage på valgdagen hele dagen indtil optællingen er slut.

Byrådssekretariatet og Jura kontakter også de partier, der opstillede ved seneste Kommunalvalg, men ikke er repræsenteret i Byrådet og tilbyder dem en eller flere pladser som tilforordnede vælgere til Kommunal- og Regionsrådsvalget.

Alle tilforordnede bliver aflønnet med to diæter efter den gældende takst på tidspunktet for afholdelse af valget. Forvaltningen foreslår, at der besluttet om aflønningen skal sættes op til 3 eller 4 diæter for deltagelse på valgdagen, så det bliver mere attraktivt for borgere at deltage som tilforordnede. Ved seneste kommunalvalg blev der aflønnet to diæter til 102 personer (tilforordnede, valgstyrelse og valgstyrelsesformænd). Taksten på én diæt er på nuværende tidspunkt 455 kr.

	Aflønning med 2 diæter á 455 kr.	Aflønning med 3 diæter á 455 kr.	Aflønning med 4 diæter á 455 kr.
1 person	910 kr.	1365 kr.	1820 kr.
102 personer	92.820 kr.	139.230 kr.	185.640 kr.

Udover diæter for deltagelse på valgdagen, aflønnes valgstyrelsesformænd med 1 diæt for deltagelse i informationsmøde, der afholdes inden valget. Og alle tilforordnede tilbydes kørselsgodtgørelse.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke medfører bevillingsmæssige konsekvenser, idet udgifter afholdes inden for budgettet til afholdelse af valg.

Beslutning Økonomiudvalget den 20-08-2025

Dot 1: Udvalget anbefaler indstillingen.

Dot 2: Udvalget anbefaler løsningsforslag 2.

Beslutning Byrådet den 27-08-2025

Økonomiudvalgets indstilling blev godkendt.

Fraværende:

Kirsten H. Bachmann

Christel Leiendecker

Fraværende Kirsten H. Bachmann, Christel Leiendecker

Punkt 10: 10. Godkendelse af Amaliehaven etape 3, 18 nye ældreboliger i Augustenborg - Godkendelse af anlægsbevilling og Skema A

25/10737

Sagsresumé

Bygherrerrådgiver for Sønderborg Kommune har fremsendt ansøgning om tilsagn til at støtte udvidelse af Amaliehaven med opførelse af 18 ældreboliger, beliggende Svanehaven i Augustenborg. Amaliehaven har i dag 20 boliger med tilhørende plejecenter.

Byrådet har med Budgetaftalen 2024-2027 vedtaget at der skal etableres nye ældrevenlige boliger ved siden af Amaliehaven Plejecenter.

Sagen understøtter Byrådets vision om levende byer, lokalsamfund og fællesskaber samt visionen om et godt liv ved at sikre, at der tilvejebringes forskellige boligtyper herunder boliger i nærheden af kommunens plejehjem. Således kan borgerne fortsat bo selv men have trygheden og nærheden til hjælp, når der er behov for det. Sagen understøtter også Byrådets opbakning til målsætningen om, at der skal bygges 2.500 nye boliger frem mod 2030.

Byrådet har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget, at Byrådet godkender

- Skema A med følgende konsekvenser:
 - at der opføres 18 almene ældreboliger på Svanehaven til en samlet anskaffelsessum på 39.031.000 kr.
 - at der bevilges 3.903.000 kr. til grundkapitalen, svarende til 10 pct. af anskaffelsessummen
 - at anskaffelsessummen finansieres med 88 pct. lån på 34.347.000 kr., 2 pct. beboerindskud på 781.000 kr. og 10 pct. kommunal grundkapital på 3.903.000 kr.
 - at huslejen foreløbigt fastsættes til ca. 1.306 kr. pr. kvadratmeter årligt
 - at indskud foreløbigt fastsættes til ca. 39.900-47.800 kr.
 - at forvaltningen godkender skema B og C, hvis dette ikke afviger mere end 2 pct.
- at der gives en indtægtsbevilling til salg af kommunal grund på 292.000 kr.
- at den kommunale grundkapital på 3.903.000 kr. finansieres med 292.000 kr. fra indtægtsbevilling og 3.611.000 kr. finansieres ved frigivelse af rådighedsbeløbet til byggemodning i år 2025

Sagsfremstilling

Bygherrerrådgiver for Sønderborg Kommune har fremsendt skema A ansøgning om godkendelse af anskaffelsessummen til opførelse af 18 almene ældreboliger, der er særligt egnet til ældre borgere. Boligerne er beliggende Svanehaven i Augustenborg nord for Amaliehaven Plejecenter.

I Budgetaftalen 2024-2027 har Byrådet godkendt temaet ”Ældrevenlige boliger i hele kommunen”. Det fremgår af budgetaftalen, at der i de kommende år vil blive behov for flere boliger til Sønderborg kommunes ældste medborgere. Det er derfor besluttet, at der skal opføres nye ældrevenlige boliger i nærheden af Amaliehaven Plejecenter. Det fremgår af budgetaftalen, at der indledningsvis opføres 20 nye ældrevenlige boliger i etape 1, og efterfølgende påbegyndes etape 2 med yderligere 20 ældrevenlige boliger. I den videre projektering af fase 1 har det vist sig, at der er mulighed for at opføre 18 boliger i fase 1. De to manglende boliger i fase 1 vil blive forsøgt indarbejdet i fase 2.

Social-, Senior- og Handicapudvalget godkendte den 5. december 2024 projekteringsplan for ældrevenlige boliger i Augustenborg. Godkendelsen blev behandlet af Økonomiudvalget den 11. december 2024.

Social-, Senior- og Handicapudvalget er den 12. juni 2025 blevet orienteret om ændring af projekteringsplan.

Fremsendte ansøgning, Skema A, omhandler Fase 1, jf. Budgetaftalen 2024-2027.

Eksisterende og fremtidige forhold

Amaliehaven har i dag 20 boliger med tilhørende plejecenter, og der ansøges om tilsagn til etablering af 18 nye boliger i tilknytning til de eksisterende. I disse boliger kan borgerne fortsat bo selv men have trygheden og nærheden til hjælp, når der er behov for det. Efter byggeriets afslutning vil Amaliehaven bestå af i alt 38 ældreboliger ved siden af Amaliehaven Plejecenter.

De nye boliger opføres på en kommunal ejet grund, del af matrikel 179d, Augustenborg, hvor arealbehovet til bebyggelsen udgør ca. 3.031 kvadratmeter. Grundudgiften medtages som en udgift i anskaffelsessummen, og indtægten tilføres kommunen. Byggeriets forventede start er december 2025 med forventet aflevering i marts 2027.

Nybyggeriet af de 18 boliger har et samlet boligareal på 1.390 kvadratmeter og er fordelt på følgende boligtyper, jf. vedlagte skitseforslag:

- 4 stk. af Type A: 3-værelses lejligheder på 85 kvadratmeter
- 4 stk. af Type B: 3-værelses lejligheder på 85 kvadratmeter
- 10 stk. af Type C: 2-værelses lejligheder på 71 kvadratmeter

Alle boliger opføres som plejeboliger, jf. Lov om almene boliger § 105.

Økonomi og finansiering

Den samlede anskaffelsessum ved byggeriet er beregnet til 39.031.000 kr., svarende til 28.080 kr. pr. kvadratmeter boligareal. Projektet opfylder derfor de økonomiske betingelser, jf. almenboliglovens § 115 med gældende maksimumssatser 2025 for opførelse af almene boliger. I forbindelse med udarbejdelsen af Skema B, vil anskaffelsessummen blive reguleret, jf. det senest offentliggjorte maksimumsbeløb for alment byggeri for almene ældreboliger.

Der gøres opmærksom på, at etablering af boligerne er et skøn over økonomi og arealer. Ved senere udbud af sagen kan der forekomme ændringer til økonomi og arealer, da den endelige økonomi først kendes, når udbud er afholdt.

Projektet finansieres som følger:

	Beløb i kr.
Kreditforeningslån (88 pct.)	34.347.000
Kommunal grundkapital (10 pct.)	3.903.000
Beboerindskud (2 pct.)	781.000
I alt	39.031.000

For almene ældreboliger udgør det kommunale grundkapitalindskud 10 pct. af byggeriets anskaffelsessum. Den kommunale udgift ved opførelsen af boligerne vil derfor være 3.903.000 kr.

Husleje på almene ældreboliger

Årlig husleje pr. kvadratmeter boligareal anslås til ca. 1.306 kr., jf. Skema A. Dette svarer til en månedlig husleje på 7.851 kr. for en 2-værelses lejlighed på 71 kvadratmeter og 9.113 kr. for en 3-værelses lejlighed på 85 kvadratmeter. Huslejen er eksklusiv udgifter til el, vand, varme og antenne.

Beboerindskud anslås til ca. 39.900-47.800 kr. pr. bolig.

Til sammenligning er huslejen for de eksisterende ældreboliger ved Amaliehaven på henholdsvis 6.922 kr. for en 2-værelses lejlighed på 71 kvadratmeter og 7.892 kr. for en 3-værelses lejlighed på 85 kvadratmeter.

Beboerindskud udgør 32.000-36.000 kr. pr. bolig.

Byrådet godkender huslejens størrelse og fordeling, jf. almenlejelovens § 9, stk. 5. Byrådet godkender endvidere tilsagn om opførelse af almene boliger jf. Lov om almene boliger § 115 stk. 2.

Der er aktuelt ikke ledige ældreboliger ved Amaliehaven.

Samlet økonomi

Udgifter	Kr.
Opførelse af 10 nye ældreboliger,	3.903.000
Kommunal udgift 10 %	
Samlede udgifter	3.903.000
Indtægter:	
Værdi af kommunal grund	-292.000
Samlede indtægter	-292.000
Kommunal anlægsudgift, i alt	3.611.000

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at hvis indstillingen godkendes, har det nedenstående bevillingsmæssige konsekvens.

Bevillingspåtegning (i 1.000 kr.)

	Politik område	Budget år	Overslags år 1	Overslags år 2	Overslags år 3
Drift					

Anlæg/	17	39.031
Rådighedsbeløb	05	-292

Finansiering via:

Drift andetsteds

Afsat rådighedsbeløb	05	-3.611
----------------------	----	--------

Låneoptagelse og indskud	01	-35.128
-----------------------------	----	---------

Afdrag og renter af
nye lån

Kassebeholdning	01	0
-----------------	----	---

Beslutning Økonomiudvalget den 20-08-2025

Udvalget anbefaler indstillingen.

Beslutning Byrådet den 27-08-2025

Godkendt.

Fraværende:

Kirsten H. Bachmann

Christel Leiendecker

Bilag

Følgeskrivelse

Skitseforslag

Fraværende Kirsten H. Bachmann, Christel Leiendecker

Punkt 11: 11. Godkendelse af samarbejdsaftale med Klimaskovfonden

25/6355

Sagsresumé

Sønderborg Kommune har en betydelig opgave foran sig med de mål om skovrejsning, der er fastsat i Sønderborg Kommunes klimahandlingsplan. Med nuværende tempo vil kommunen ikke nå de opsatte delmål frem mod 2030 og fremefter. Forvaltningen vurderer, at en samarbejdsaftale med Klimaskovfonden giver kommunen mulighed for at styrke og accelerere indsatsen.

Aftalen indebærer, at kommunen – i tæt samarbejde med fonden – identificerer og prioriterer arealer, hvor ny skov kan bidrage til CO₂-reduktion, biodiversitet, drikkevandsbeskyttelse og rekreativ værdi. Projekterne udvikles i samarbejde med lodsejere og foreslås forankret i Grøn Trepert, hvor der arbejdes med en helhedsplan for kommunens arealomlægning. Et partnerskab med Klimaskovfonden vil give Sønderborg Kommune et konkret værktøj til at realisere nationale og lokale mål på klima- og naturområdet.

Sagen understøtter Byrådets Vision om grøn omstilling, implementeringen af kommunens klimahandlingsplan, kommunens naturpolitik og den lokale indsats for implementeringen af Aftale om et Grønt Danmark.

Byrådet har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Natur-, Klima- og Miljøudvalget at godkende, at Byrådet godkender

- samarbejdsaftale med Klimaskovfonden.

Sagsfremstilling

Den daværende regering satte i 1989 et mål om, at Danmark fordobler sit skovareal (i forhold til 1990) over de næste 100 år. I klimahandlingsplanen – også kendt som DK2020 - for Sønderborg Kommune fremgår, at Sønderborg Kommunes andel af dette mål medfører en skovrejsning på 4.113 ha i perioden 1990 til 2090, svarende til ca. 53 ha årligt.

I perioden 1990-2017 har Sønderborg Kommune øget sit skovareal med 428 ha. Tilsvarende viser den seneste opgørelse pr. maj 2025, at kommunen siden 2018 har givet tilladelse til rejsning af tilsammen ca. 102 ha skov. I gennemsnit er der siden 1990 således givet tilladelse til rejsning af ca. 15 ha pr. år. Det betyder, at de måltal, der oprindeligt blev fastsat for skovrejsning i klimahandlingsplanen, ikke er opnået.

Tages der således udgangspunkt i, at der resterer en skovrejsning på 3.583 ha frem mod 2090 ses, at dette svarer til et årligt skovrejsningsbehov på ca. 56 ha. Det svarer til i alt 2.408 ha inden 2070, 1.288 ha inden 2050 og 224 ha inden 2030. For at opfylde delmålene er der behov for at øge tempoet i kommunens skovrejsningsindsats.

På den baggrund anbefaler forvaltningen, at Sønderborg Kommune indgår samarbejdsaftale med Klimaskovfonden. Aftalen giver kommunen mulighed for at realisere konkrete skovprojekter med fokus på klima, natur, drikkevand og friluftsliv.

Klimaskovfonden er en statsligt oprettet, non-profit fond. Fondens arbejder for at sikre CO₂-reduktion gennem etablering af nye skove og naturbaserede løsninger og indgår partnerskaber med kommuner, virksomheder og lodsejere. Den fungerer som implementeringsorgan under Danmarks Grønne Arealfond og er centralt placeret i regeringens strategi for arealomlægning og klimareduktion, men fungerer efter et armslængde-princip til staten.

Med samarbejdsaftalen om et Klima+ partnerskab forpligter Sønderborg Kommune sig til:

- at bidrage til identifikation og prioritering af egnede arealer med potentiale for skovrejsning og andre virkemidler med rekreative, biodiversitetsmæssige og klimatilpassende gevinster,
- at indgå i dialog med lodsejere og afsøge muligheder for jordopkøb og arealomlægning,
- at bidrage fagligt til planlægning og udvikling af multifunktionelle skovprojekter.

Kommunens rolle bliver dermed opsøgende, faciliterende og planlæggende, mens Klimaskovfonden finansierer og etablerer projekterne i tæt samarbejde med lokale aktører. Der vil være mulighed for, at kommunen på lige fod med andre aktører medfinansierer opkøb af egnede arealer og etablering af skoven. Der henvises til vedlagte folder fra Klimaskovfonden om nærmere information om Klima+ partnerskabet og eksempler på andre skovrejsningsprojekter i hhv. Vejle Kommune og Aarhus Kommune.

Samarbejdsaftalen kan være et redskab til at implementere klimahandlingsplanen mål om øget skovrejsning som klimavirkemiddel. Samtidig bidrager den til at realisere Sønderborg Kommunes naturpolitik – særligt målet om "mere og bedre natur tæt på mennesker" og "øget sammenhæng i landskabet og mellem naturområder". Projekterne kan sikre bedre beskyttelse af grundvandet og skabe nye by- og landsbyrnære naturoplevelser. Dermed kan projekterne også bidrage til udviklingen af kommunens landdistrikter.

Samarbejdet med Klimaskovfonden foreslås at indgå i forvaltningens eksisterende arbejde med implementering af Grøn Trepert. Her arbejder forvaltningen, landbrug, naturorganisationer og vandforsyning sammen om fælles og helhedsorienterede løsninger for mere natur og ændret arealanvendelse i kommunen. Grøn Trepert vil også være den lokale ramme for implementeringen af den nationale aftale om at udlægge 10 pct. af Danmarks areal til natur og skov frem mod 2045 – herunder 250.000 hektar ny skov. Derfor vurderer forvaltningen, at det giver god mening at koble samarbejdet med Klimaskovfonden til eksisterende samarbejde og indsatser. De nødvendige ressourcer hertil bør indarbejdes i det samlede ressourcebehov for implementeringen af Grøn Trepert, som i øjeblikket behandles særskilt af Natur-, Klima- og Miljøudvalget.

Det er endnu uklart, hvor meget ny skov der konkret skal plantes i Sønderborg Kommune som led i Grøn Trepert. Forvaltningen forventer dog, at målsætningen om ny skovrejsning i Grøn Trepert vil medføre en opjustering af målsætningen for skovrejsning i kommunens klimahandlingsplan. En særskilt sag om dette vil blive fremlagt senere.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Natur-, Klima- og Miljøudvalget den 11-06-2025

Natur-, Klima- og Miljøudvalget anbefaler indstillingen.

Beslutning Økonomiudvalget den 20-08-2025

Natur-, Klima- og Miljøudvalgets anbefaling indstilles.

Beslutning Byrådet den 27-08-2025

Godkendt.

Fraværende:

Kirsten H. Bachmann

Christel Leiendecker

Bilag

Udkast - maj 2025 - Samarbejdsaftale ml. Sønderborg Kommune og Klimaskovfonden

Folder - Klimaskovfonden om Klima+ partnerskab

Fraværende Kirsten H. Bachmann, Christel Leiendecker

Punkt 12: 12. Godkendelse af forslag til Spildevandsplan 2025-2030

20/21420

Sagsresumé

Sønderborg Kommune har i samarbejde med SONFOR Spildevand A/S udarbejdet et forslag til en ny spildevandsplan for perioden 2025-2030. Spildevandsplanen fastsætter rammerne for den eksisterende og planlagte spildevandshåndtering i Sønderborg Kommune, herunder SONFOR Spildevand A/S' udbygning af de offentlige spildevandsanlæg. Spildevandsplanen erstatter Sønderborg Kommunes Spildevandsplan 2016-2021 og de efterfølgende 18 tillæg til spildevandsplanen ved godkendelse.

Der er foretaget en miljøvurdering af forslag til Spildevandsplan 2025 – 2030. Samlet vurderes planen at have en positiv påvirkning på miljøet. Der henvises til vedlagte miljørapport.

Forslaget til spildevandsplanen samt miljøvurderingen har nu været i offentlig høring i otte uger i perioden fra den 2. april til 30. maj 2025. Forvaltningen har modtaget fire høringssvar til spildevandsplanen, som har medført nogle redaktionelle rettelser samt tre mindre ændringer i planen. Forvaltningen indstiller ved egen drift en tilføjelse i kortbilaget.

Der er ikke indkommet høringssvar til miljøvurderingen.

Sagen understøtter Byrådets Vision om grøn omstilling og kommunens bæredygtighedspolitik, da spildevandsplanen vil bidrage til Sønderborgområdets bæredygtige udvikling ved at sikre en økonomisk og miljømæssig optimal håndtering af spildevandet i kommunen.

Byrådet har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Natur-, Klima- og Miljøudvalget, at Byrådet godkender

- forslag til Spildevandsplan 2025-2030 med ændringer som beskrevet i indstillingsbilaget.
- miljøvurderingen af spildevandsplanen.

Sagsfremstilling

Jf. Miljøbeskyttelseslovens §32 har Sønderborg Kommune ansvaret for at udarbejde en spildevandsplan. Spildevandsplanen er en lovpligtig sektorplan, der sætter de overordnede rammer for den samlede spildevandshåndtering i kommunen. Den skal være i overensstemmelse med de planer, mål og visioner, der er beskrevet i kommuneplanen.

Forvaltningen har udarbejdet vedlagte forslag til Spildevandsplan 2025 – 2030. Planen skal erstatte den gældende spildevandsplan 2016 – 2021 og de efterfølgende 18 tillæg hertil.

Spildevandsplanen for Sønderborg Kommune indeholder oplysninger om eksisterende og planlagte forhold for spildevandsforsyningen, løsninger af tidligere prioriterede opgaver samt overordnede politikker og målsætninger. Planen beskriver forventede tidspunkter for renoveringer, investeringer og nye anlæg, samt vedligeholdelse og fornyelse af afløbssystemer, miljøtilstanden i vandmiljøet og tilpasning til byudvikling. Planen indeholder også tidsplan for de planlagte projekter i planperioden.

En godkendt plan er det administrative og retslige grundlag for gennemførelse af tiltag indenfor spildevandsområdet. Den er det juridiske grundlag for afgrænsning af kloakoplande, kloakeringsprincipper samt skelnen mellem offentlig og privat kloak.

Kommunen er forpligtet til at gennemføre alle de projekter, som beskrives i planen. For borgerne og virksomheder er planen en forhåndsorientering om de kommende års tiltag og initiativer på spildevandsområdet. Spildevandsplanen kan medføre økonomiske omkostninger for borgerne. Det kan fx være i forbindelse med:

- påbud om forbedret rensning i det åbne land
- kloakering i det åbne land
- omlægning af kloak fra fællessystem til separatsystem
- udbedring af fejlkoblinger.

Forslag til spildevandsplan 2025-2030

Det foreliggende forslag til spildevandsplan er udarbejdet i samarbejde med SONFOR Spildevand A/S. Målene udstikker de overordnede rammer for de kommende års aktiviteter og udmøntes dels via konkrete indsatser i planperioden og dels via fremadrettede planer for de efterfølgende år.

Målene kan opdeles i tre fokuspunkter:

- forsyningssikkerhed
- natur- og miljøhensyn
- klimatilpasning og energi.

Under de tre fokuspunkter er der i planen udarbejdet nogle overordnede målsætninger, som i spildevandsplanlægningen alle griber ind i hinanden.

Sønderborg Kommune har som følge af ny lovgivning vedrørende klimatilpasning i planen besluttet, at SONFOR Spildevand A/S kan vælge at anvende et højere serviceniveau svarende til Serviceniveaubekendtgørelsens Spor B.

Miljøvurdering

I henhold til Lov om miljøvurdering af planer og programmer skal offentlige planer miljøvurderes, hvis planen fastlægger rammerne for anlægstilladelser, der kan få væsentlig indvirkning på miljøet. Kommunen har derfor miljøvurderet planen, og der er udarbejdet en miljørapport. Samlet vurderes forslaget til planen at medføre en positiv påvirkning på miljøet.

Forud for udarbejdelsen af miljørapporten er der gennemført en afgrænsning af miljøvurderingens omfang, jf. miljøvurderingslovens §11. I afgrænsningsrapporten er de miljøfaktorer, der sandsynligvis vil blive påvirket af gennemførelsen af planen og plantillæggets tiltag, identificeret og fastlagt.

Miljørapporten er vedhæftet dagsordenen.

Natur-, Klima og Miljøudvalget besluttede på møde den 2. april at sende forslag til Spildevandsplan 2025-2030 samt miljøvurdering af planen i otte ugers offentlig høring.

Forslaget til spildevandsplanen og miljøvurderingen har nu været i offentlig høring i otte uger i perioden fra den 4. april til 30. maj 2024.

Forvaltningen har modtaget fire høringssvar til spildevandsplanen, som har medført nogle redaktionelle ændringer samt tre mindre ændringer. Høringssvarene fremgår af bilag, inklusive forvaltningens bemærkninger hertil. Forvaltningen indstiller ved egen drift en tilføjelse af ”små” offentlige eksisterende ledninger i kortbilaget. Tilføjelsen har ikke konsekvens for borgerne og det er juridisk vurderet, at det ikke kræver en fornyet høring af spildevandsplanen.

Forvaltningen har ikke modtaget nogen høringssvar til miljøvurderingen.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Natur-, Klima- og Miljøudvalget den 13-08-2025

Natur-, Klima- og Miljøudvalget anbefaler indstillingen.

Beslutning Økonomiudvalget den 20-08-2025

Natur-, Klima- og Miljøudvalgets anbefaling indstilles.

Beslutning Byrådet den 27-08-2025

Godkendt.

Fraværende:

Kirsten H. Bachmann

Christel Leiendecker

Bilag

Forslag til Spildevandsplan 2025-2030, Sønderborg Kommune

Miljørapport til Spildevandsplan 2025-2030, 12.06

Kort i Spildeandsplan 2025-2030

Indstillingsbilag til Spildevandsplan 2025-2030

Høringssvar til Spildevandsplan 2025-2030, indstilling, rettet

Fraværende Kirsten H. Bachmann, Christel Leiendecker

Punkt 13: 13. Godkendelse af deltagelse i forsøgsordning for skolemad

24/26005

Sagsresumé

Der er med finansloven for 2025 afsat 854 mio. kr. til en national forsøgsordning med skolemad, som skal tilvejebringe et videns- og erfaringsgrundlag med skolemadens betydning for elevers læring, trivsel og sundhed. Forsøget indebærer afprøvning af forskellige former for organisering af skolemaden samt afprøvning af forskellige finansieringsformer. Nordals Skolen er på baggrund af deres ansøgning om deltagelse i forsøget, blevet udtrukket som demonstrationsskole.

Forsøgsordningen understøtter Byrådets Vision 2022-2025 om udvikling af folkeskoler, der funderer på helhedsplanen ”Kvalitet i dagtilbud og skoler”, hvori afprøvning af madordninger anbefales.

Byrådet har beslutningskompetencen jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Børne- og Uddannelsesudvalget, at Byrådet godkender

- Nordals Skolens deltagelse i national forsøgsordning med skolemad

Sagsfremstilling

Socialdemokratiet, Venstre, Moderaterne, Socialistisk Folkeparti og Radikale Venstre indgik den 3. marts 2025 en aftale om en national forsøgsordning for skolemad.

Der er med finansloven for 2025 afsat 854 mio. kr. til forsøgsordningen for skolemad, som skal løbe fra 2025-2028. Formålet med forsøgsordningen er dels at indsamle viden om hvilken betydning skolemad kan have for børn og unge og deres læring, trivsel og sundhed og dels at tilvejebringe erfaringer med implementering og gennemførelse af madordninger.

Forsøget indebærer afprøvning af forskellige former for organisering af skolemaden, herunder lokal produktion af maden (på skolen) samt levering af maden fra ekstern leverandør. Forsøget indebærer ligeledes afprøvning af forskellige former for finansiering af skolemaden, herunder ordninger med- og uden forældrebetaling.

Deltagende skoler forventes lokalt at arbejde med rammerne for måltidet og så vidt muligt at inddrage eleverne i planlægningen, tilberedningen og anretningen af maden. Det skal tilstræbes, at madordningen tilrettelægges under hensyntagen til De Officielle Kostråd, der er udarbejdet af Fødevarestyrelsen og at maden laves af friske og nærende danske råvarer.

Kommuner og skoler forpligter sig ved deltagelse i forsøgsordningen til at indgå i løbende dataindsamlinger.

Interesserede skoler har indtil den 2. maj 2025 kunnet ansøge om deltagelse i forsøgsordningen med angivelse af ønsket elevgruppe (indskoling, mellemtrin eller udskoling) samt med angivelse af ønsket organiseringsform af skolemaden (lokal produktion eller mad fra ekstern leverandør).

Der er under hensyntagen til geografisk og socioøkonomisk spredning trukket lod blandt de ansøgende skoler, herunder finansieringsmodel.

Nordals Skolen har ifølge aftale med skolebestyrelsen ansøgt om deltagelse i forsøget med deres indskolings elever i en ordning med skolemad fra ekstern leverandør. Skolen er blevet udtrukket til deltagelse i forsøget og skal afprøve ordningen uden forældrebetaling. Madordningen skal igangsættes inden udgangen af 2025.

Nordals Skolen tilføres i forbindelse med deltagelsen et samlet tilskudsbeløb på 2.998.600 kr. fra den nationale pulje. Beløbet fordeler sig med 359.200 kr. for år 2025 og årligt 879.800 kr. for årene 2026 til 2028.

Forvaltningen skal senest den 31. august 2025 meddele Styrelsen for Undervisning og Kvalitet, om der fra lokalpolitisk side er opbakning til Nordals Skolens deltagelse i forsøgsordningen.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke medfører bevillingsmæssige konsekvenser, idet finansiering sker via et samlet tilskudsbeløb på 2.998.600 kr. fra den nationale pulje til forsøgsordning med skolemad.

Beslutning Børne- og Uddannelsesudvalget den 14-08-2025

Udvalget anbefaler indstillingen.

Beslutning Økonomiudvalget den 20-08-2025

Børne- og Uddannelsesudvalgets anbefaling indstilles.

Beslutning Byrådet den 27-08-2025

Godkendt.

Fraværende:

Kirsten H. Bachmann

Christel Leiendecker

Bilag

Aftale-om-en-national-forsøgsordning-for-skolemad

Fraværende Kirsten H. Bachmann, Christel Leiendecker

Punkt 14: 14. Godkendelse af Socialpolitik 2025-2028: Sammen skaber vi det gode liv

24/13646

Sagsresumé

Forvaltningen har i 2024 og 2025 udarbejdet Sønderborg Kommunes Socialpolitik 2025-2028 ”Sammen skaber vi det gode liv”. Den endelige udgave er nu klar til godkendelse.

Social-, Senior- og Handicapudvalget godkendte den 7. november 2024 interessenter og tidsplan for Socialpolitikken 2025-2028. Forvaltningen har afholdt dialogmøder med interessenterne i november og december 2024.

Den 30. januar 2025 afholdte Social-, Senior- og Handicapudvalget en temadrøftelse med Handicaprådet, Udsattesamrådet og Ældrerådet. Her kvalificerede deltagerne input og retning for Socialpolitik 2025-2028 ud fra materialet fra dialogmøderne.

Social-, Senior- og Handicapudvalget besluttede den 3. april 2025 at sende udkastet til politikken i høring. Socialpolitikken har derfor været i høring i perioden den 3. april 2025 – 15. maj 2025.

Forvaltningen har modtaget 15 høringssvar. Forvaltningen har indarbejdet de relevante input fra høringssvarene som anbefaling til ændringer i politikken.

Forvaltningen har modtaget flere høringssvar, der omhandler brugen af citater samt brugen af konkrete eksempler på indsatser og botilbud. Forvaltningen ønsker, at Social-, Senior- og Handicapudvalget vælger på hvilken måde, citater og eksempler skal fremstå i politikken:

- Citater skal:
 - anføres som hidtil eller,
 - slettes fra politikken.

- Eksempler på indsatser og botilbud skal:
 - stå under det politiske forord eller,
 - stå under Fokusområde 5: Fleksibilitet eller,
 - slettes fra politikken.

Socialpolitik 2025-2028: ”Sammen skaber vi det gode liv” støtter op om Byrådets Vision 2022-2025, særligt fokusområdet ”Et godt liv”. Politikken tager udgangspunkt i det enkelte menneske, dets håb, drømme og ressourcer, og hvordan vi som samfund i fællesskab kan sætte disse i spil.

Byrådet har beslutningskompetencen, jævnfør delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Social-, Senior- og Handicapudvalget, at Byrådet godkender

- Socialpolitik 2025-2028: ”Sammen skaber vi det gode liv” med løsninger:

1. Citater skal:

- anføres som hidtil eller,
- slettes fra politikken.

og

2. Eksempler på indsatser og botilbud skal:

- stå under det politiske forord eller,
- stå under Fokusområde 5: Fleksibilitet eller,
- slettes fra politikken.

Sagsfremstilling

Social-, Senior- og Handicapudvalget godkendte den 7. november 2024 en interessentliste og tidsplan for Socialpolitik 2025-2028. Interessentlisten dækkede over foreninger, virksomheder og samarbejdspartnere inden for:

- psykiatri og ensomhed
- særlige problemstillinger
- veteraner
- misbrug
- socialt arbejde
- handicap, let-medium
- handicap, medium-svær
- fysisk handicap
- senhjerneskade
- idræt og sundhed
- erhvervsliv
- logger og sociale foreninger.

Forvaltningen inviterede til dialogmøder med disse i november og december 2024.

Den 30. januar 2025 afholdt Social-, Senior- og Handicapudvalget en temadrøftelse med Handicaprådet, Udsattesamrådet og Ældrerådet. Her kvalificerede deltagerne input og retning for Socialpolitik 2025-2028 ud fra materialet fra dialogmøderne.

Forvaltningen har ud fra det kvalificerede input udarbejdet Socialpolitik 2025-2028 ”Sammen skaber vi det gode liv”.

Den 3. april 2025 godkendte Social-, Senior- og Handicapudvalget at sende politikken i høring. Høringsperioden løb frem til 15. maj 2025. I denne periode modtog forvaltningen 15 høringssvar. Alle høringssvar fremgår af bilag ”Samlede høringssvar til Socialpolitik 2025-2028”.

Forvaltningen har gennemgået de indkomne høringssvar. Forvaltningens ændringsforslag på baggrund af høringssvarene fremgår af bilag ”Ændringsforslag fra Høringssvar”.

Forvaltningen har modtaget flere høringssvar, der omhandler brugen af citater samt brugen af konkrete eksempler på indsatser og botilbud. Disse høringssvar stiller sig bekymrede over for, at man med fremhævelse af konkrete tiltag og botilbud favoriserer disse frem for andre, lige så gode tilbud.

Forvaltningen har i det nuværende udkast indarbejdet de konkrete eksempler i forordet, samt bibeholdt citaterne.

Forvaltningen ønsker, at Social-, Senior- og Handicapudvalget vælger på hvilken måde, citater og eksempler skal fremstå i politikken:

- Citater skal:
 - anføres som hidtil eller,
 - slettes fra politikken.

- Eksempler på indsatser og botilbud skal:
 - stå under det politiske forord eller,
 - stå under Fokusområde 5: Fleksibilitet eller,
 - slettes fra politikken.

Forvaltningen har udarbejdet eksempler på ovenstående muligheder i bilaget ”Eksempler på løsningsforslag”.

Politikken er skrevet med en målsætning om, at den skal være forståelig og relevant for de borgere, der er i målgruppen. Dette var et tilbagevendende ønske i dialogmøderne. Derfor har forvaltningen haft en særlig opmærksomhed på, at sproget både skal være tilgængeligt for målgruppen, og politikken skal formuleres så direkte til borgeren som muligt.

Samtidig afspejler politikken også Sønderborg Kommunes gennemgående ambition om at opsøge og udbygge vores samarbejder og samskabelse med civilsamfund, frivillige og erhvervsliv. At socialområdet er et fælles ansvar, var ligeledes et gennemgående tema på dialogmøderne. Derfor har politikken også fokus på at skabe handlekraft og motivere til, at vi i fællesskab løfter vores sociale ansvar for målgruppen.

Til hvert af politikkenes seks fokusområder er der formuleret en central ambition, som vil være den samlende drivkraft for nuværende og kommende samskabelsesprojekter:

1. Værdighed

Vores ambition: Vi ønsker, at flere oplever anerkendelse for deres unikke ressourcer og potentialer.

2. Sundhed og Trivsel

Vores ambition: Vi ønsker at mindske social ulighed i sundhed gennem stærke fællesskaber og lettere valg.

3. Fællesskaber

Vores ambition: Vi ønsker, at flere skal opleve at være en del af åbne og mangfoldige fællesskaber.

4. Beskæftigelse

Vores ambition: Vi ønsker, at flere bruger deres unikke ressourcer og potentialer til at opleve glæden ved at være en aktiv del af samfundet.

5. Flexibilitet

Vores ambition: Vi ønsker, at flere oplever en lettere hverdag, hvor vi skaber fleksible løsninger gennem innovation og samskabelse.

6. Helhedssyn

Vores ambition: Vi ønsker, at flere tager et socialt ansvar, så alle oplever at blive mødt som hele mennesker.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Social-, Senior- og Handicapudvalget den 11-08-2025

Udvalget anbefaler indstillingen.

Ad 1: Citater skal anføres som hidtil

Ad 2: Eksempler på indsatser og botilbud skal stå under det politiske forord.

Beslutning Byrådet den 27-08-2025

Social-, Senior- og Handicapudvalgets indstilling blev godkendt.

Fraværende:

Kirsten H. Bachmann

Christel Leiendecker

Bilag

Samlede høringssvar til Socialpolitik 2025-2028

Ændringsforslag fra høringssvar

Eksempler på løsningsforslag

Socialpolitik 2025-2028 - Sammen skaber vi det gode liv

Fraværende Kirsten H. Bachmann, Christel Leiendecker

Punkt 15: 15. Godkendelse af Masterplan for Center for Verdensmål 2025-2030

24/16772

Sagsresumé

Økonomiudvalget besluttede i august 2024, at der skal udarbejdes en Masterplan for Center for Verdensmål, som skal godkendes i Byrådet. Masterplanen skal formulere en fælles vision og sætte en samlet strategisk retning for den fortsatte udvikling af Center for Verdensmål samt indeholde økonomiske konsekvenser. Byrådets partier skal inddrages i processen med Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter.

Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter har på et møde den 6. marts 2025 drøftet hovedlinjerne i masterplanen. Den 7. april drøftede de politiske formandskaber ligeledes input til masterplanen. Der var stor opbakning til projektet med flere opmærksomheder, der er søgt indarbejdet i et udkast til Masterplan for Center for Verdensmål 2025-2030.

Der er i dag 11,3 mio. kr. i et samlet anlæg til videreudviklingen af Center for Verdensmål. Forvaltningen anbefaler med masterplanen, at midlerne anvendes til at igangsætte renoveringen af stuehuset og ladeloftet på Løkkegård med henblik på, at det kan anvendes som kommende formidlingscenter.

Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter har den 16. juni 2025 drøftet et udkast til masterplanen og givet input til indhold og den videre behandling deraf, jf. bilag. Der er efter mødet i udvalget indarbejdet et projekt med etableringen af en naturlegeplads på Kær Vestermark i masterplanen.

Masterplan for Center for Verdensmål 2025-2030 udspringer af Byrådets Vision 2022-2025 omkring prioritering af den grønne omstilling, bæredygtighed og FN's Verdensmål gennem inddragelse af borgere og partnere samt understøttelse af det gode liv.

Udviklingen af Masterplan for Center for Verdensmål 2025-2030 er forankret i Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter. Byrådet har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter, at Byrådet godkender

- Masterplan for Center for Verdensmål 2025-2030

Sagsfremstilling

Økonomiudvalget besluttede i august 2024, at der skal udarbejdes en Masterplan for Center for Verdensmål, som skal godkendes i Byrådet. Masterplanen skal formulere en fælles vision og sætte en samlet strategisk retning for den fortsatte udvikling af et Center for Verdensmål på Kær Vestermark. Derudover skal masterplanen indeholde de økonomiske konsekvenser af videreudviklingen af Center for Verdensmål. Byrådets partier skal inddrages i processen med Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter.

Forvaltningen har i november og december 2024 afholdt dialogmøder med potentielle samarbejdspartnere om Center for Verdensmål. Dette for at indhente input til hovedlinjerne i masterplanen vedrørende målgrupper, indhold, udviklingsplan, aktører og økonomi.

Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter har på et møde den 6. marts 2025 drøftet hovedlinjerne i masterplanen og ønsket et tydeligere fokus på natur. Den 7. april 2025 drøftede de politiske formandskaber ligeledes hovedlinjerne i masterplanen og gav input dertil. Der var stor opbakning til projektet med en opmærksomhed på:

- At afsøge muligheden for en fremrykning af renoveringen af Løkkegaards stuehus og ladeloft til formidlingscenter.
- At Center for Verdensmål ses som en fleksibel ramme, som aktører kan fylde ud.
- At det som udgangspunkt er formidling af alle FN's Verdensmål, der er opgaven.
- At "bæredygtig udvikling" og bæredygtighed i bred forstand er omdrejningspunktet.
- At også virksomheder og erhvervslivet kan benytte sig af rammerne.

Disse opmærksomheder er blevet indarbejdet i et udkast til Masterplan for Center for Verdensmål 2025-2030, som både beskriver de elementer, der allerede er realiseret på Kær Vestermark og samtidig definerer retningen for videreudviklingen af Center for Verdensmål med afsæt i Løkkegård.

Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter drøftede den 16. juni 2025 et udkast til masterplanen. I den forbindelse har udvalget givet input til indhold og den videre behandling deraf, jf. bilag. Der er efter mødet i udvalget indarbejdet endnu et element under øvrige projekter i masterplanen i forhold til etableringen af en naturlegeplads på Kær Vestermark.

Samlet set indeholder masterplanen således en plan for videreudviklingen af Center for Verdensmål med Løkkegård som centralt omdrejningspunkt, ligesom der er indarbejdet opmærksomheder omkring økonomi samt øvrige projekter på Kær Vestermark, herunder infrastruktur, Naturlegeplads, Motionsbane for alle samt Det Marine Center – etape 2.

Økonomi

Der er i dag en restbevilling på 11,3 mio. kr. i et samlet anlæg til videreudviklingen af Center for Verdensmål. Heraf indgår midler fra eksterne parter, hvor midlerne er givet under forudsætning af, at de anvendes til etablering af Løkkegård som formidlingscenter for Verdensmålene. Dertil kommer et mindre anlæg på 0,45 mio. kr., som er reserveret til motionsbanen.

På driftsområdet er der i dag 3,6 mio. kr. til den samlede drift af Center for Verdensmål. I forbindelse med budgetaftalen 2024-2027 blev driftsbudgettet udvidet med 0,85 mio. kr. til drift af de allerede renoverede og etablerede anlæg, herunder bygninger, stier, bålhytte mv. Det samlede driftsbudget dækker lønninger samt drift af hele Kær Vestermark, herunder bygningsdrift, forbrug, vedligehold af stier, naturpleje osv.

Udvikling af Løkkegård som formidlingscenter

Forvaltningen anbefaler med afsæt i de politiske drøftelser samt forudsætningerne for de eksterne midler, at de tilbageværende 11,3 mio. kr. anvendes til renovering af stuehuset og ladeloftet på Løkkegård. Derved fastholdes den politiske ambition om at udvikle Center for Verdensmål til et formidlingscenter for Verdensmålene. Fokus vil være på at skabe stærke rammer for formidling, som kan udfyldes i samarbejde med både interne og eksterne parter.

Øvrige projekter

Med en stigende trafik til blandt andet Sønderborg Naturcenter og Løkkegård kan der på sigt blive behov for at styrke infrastrukturen i området. Der er udarbejdet en samlet trafikplan for Kær Vestermark, som indeholder estimer på flere trafiktilpasningsprojekter. Det vurderes, at en styrket infrastruktur omkring Sønderborg Naturcenter og Løkkegård vil medføre en udgift på forventeligt 2,2 mio. kr. En renovering af Skivedepotet med øget trafik i den nordlige del af Kær Vestermark til følge vil medføre et yderligere behov for investeringer i trafiktilpasninger. Der er med masterplanen ikke prioriteret midler til investeringer i infrastruktur.

Masterplanen beskriver ligeledes projekterne omkring etableringen af en Naturlegeplads, Motionsbane for alle samt Det Marine Center – etape 2. Byrådet har i budgetaftalen 2024-2027 afsat 8 mio. kr. til etableringen af nye legepladser for børn og unge i Sønderborg. En naturlegeplads på Kær Vestermark skal således ses i sammenhæng med øvrige legepladsprojekter.

Forvaltningen kan ikke pege på en finansiering af projekterne Motionsbane for alle og Det Marine Center – etape 2, og en realisering vil kræve en afsøgning af eksterne fonde. Der må dog samtidig forventes en kommunal medfinansiering.

Masterplan for Center for Verdensmål har sammenhæng til Byrådets Vision 2022-2025 og Byrådets prioriteringer omkring den grønne omstilling, bæredygtighed og FN's Verdensmål. Med videreudviklingen af Center for Verdensmål skabes et formidlingscenter, hvor borgere, turister og samarbejdspartnere inddrages i den bæredygtige udvikling.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser. Forvaltningen bemærker, at der i masterplanen ikke peges på en finansiering af de øvrige projekter på Kær Vestermark, herunder investeringer i infrastruktur, Motionsbane for Alle og Det Marine Center – etape 2.

Beslutning Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter den 02-07-2025

Godkendt.

Fraværende:

Erling Junker

Agnes Nielsen

Beslutning Økonomiudvalget den 20-08-2025

Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikters anbefaling indstilles.

Beslutning Byrådet den 27-08-2025

Godkendt.

Fraværende:

Kirsten H. Bachmann

Christel Leiendecker

Bilag

Drøftelse_af_Masterplan_for_Center_for_Verdensmål_2025-2030_UBL_16.6.2025

Masterplan for Center for Verdensmål_FINAL

Fraværende Kirsten H. Bachmann, Christel Leiendecker

Punkt 16: 16. Orientering om ledelsesinformation 2025 – Ultimo juli 2025 - Byrådet

25/160

Sagsresumé

Ved ledelsesinformationen for 2025 pr. ultimo juli 2025 udviser driftsvirksomheden, som samlet set, et mindreforbrug i forhold til et spænd på +/- 1 % af det korrigerede budget.

Byrådet orienteres om sagen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget, at Byrådet tager

- orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Ledelsesinformationen giver et overblik over, hvordan økonomien ser ud for det enkelte udvalg i løbet af året. Opfølgning på ledelsesinformationen sker månedligt fra og med april i 2025 for de enkelte udvalg, hvor der gives en status og forventning til årsresultat.

Byrådet orienteres på overordnet niveau med udgangspunkt i de enkelte udvalgs forventninger.

Driftsvirksomheden:

Det samlede driftsresultat ultimo juli 2025 viser et forbrug på knap 3,4 mia. kr. svarende til ca. 56,1 % af det korrigerede budget. Sidste år på samme tidspunkt var forbrugsprocenten 55,1.

Samlet set forventer udvalgene, at budgettet – på kommuneniveau – vil udvise et mindreforbrug ved årets udgang, jf. nedenfor.

Driftsbudget fordelt pr. udvalg:

Nettobudget i 1.000 kr.	Korr. budget 2025	Forbrug pr. 31.07.25	Forbrugs- pct. 31.07.25	Forvaltningens forventning om mindre/merforbrug	Afvigelse ift. korr. budget
Økonomi	727.018	413.690	56,9	Balance	0
Arbejdsmarked	1.554.738	848.996	54,6	Mindreforbrug	-40.000- -44.000
Børne- og uddannelse	1.382.805	825.039	59,7	Balance	-9.600

Kultur, Idræt og Medborgerskab	110.694	68.343	61,7	Balance	0
Sundhed	535.360	227.442	42,5	Balance	-2.900
Social, Senior og Handicap	1.392.604	800.570	57,5	Balance	0
Erhverv og Grøn vækst	39.374	26.580	67,5	Balance	0
Teknik, By og Bolig	252.239	160.386	63,6	Balance	660
Natur, Klima og Miljø	38.644	13.311	34,4	Balance	0
Drift i alt	6.033.478	3.384.356	56,1	Balance	-51.840 - -55.840

1) Et generelt mer- eller mindreforbrug på landsplan vil medføre, at kommunerne midtvejsreguleres i forhold til den gennemsnitlige udvikling i hele landet. Ved årets slutning overføres et evt. mindre- eller merforbrug til kommende år med henblik på efter- og midtvejsregulering. Der forventes på nuværende tidspunkt et mindreforbrug i størrelsesordenen -40 til -44 mio. kr. vedrørende overførselsområdet. Heraf bliver budgettet reduceret med ca. 39,1 mio. kr. ved 2. bevillingsrevision 2025.

2) Periodiseringer af udgifter til kommende år, er søgt ved 2. bevillingsrevision 2025.

I forhold til LIS for juli måned er der et forbehold i forhold til refusionsindtægter, idet KOMBIT har haft lidt problemer med bogføringsfiler - det er alene periodisering – således at alt så kommer med i løbet af august måned.

Til ovenstående forventninger vil der derudover komme diverse udgifter relateret til Økonomiaftalens Lov- og cirkulæreprogram/DUT for 2025, som er medtaget til 2. bevillingsrevision 2025 sammenholdt med reguleringer på indtægtssiden.

Servicevækstrammen:

Det oprindelige budget på servicevækstområdet angiver sigtepunktet til servicevækstrammen 2025 for kommunerne. Sønderborg Kommunes er opdateret (juni) servicevækstramme er på 4,169 mia. kr. i 2025.

Jævnfør det korrigerede budget 2025 (inkl. byrådsbeslutninger pr. 25. juni 2025) udgør serviceudgifterne i alt 4,163 mia. kr. Rammen er således overholdt.

Det skal bemærkes, at drifts- og anlægsoverførslerne m.m. fra regnskabsåret 2024 indgår i budgetbalancen.

Økonomi- og Indenrigsministeriet har bemyndigelse til at sanktionere de kommuner, der ikke overholder servicevækstrammen, hvis kommunerne under ét ikke overholder den aftalte servicevækstramme.

Regnskabssanktionen vil ske med 60 % individuelt og 40 % kollektivt.

Anlægsvirksomheden:

Det samlede anlægsresultat (netto) ultimo juli 2025 viser et forbrug på ca. 124,6 mio. kr. svarende til en forbrugsprocent på ca. 42 % af det korrigerede budget.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Økonomiudvalget den 20-08-2025

Udvalget anbefaler indstillingen.

Beslutning Byrådet den 27-08-2025

Taget til efterretning.

Fraværende:

Kirsten H. Bachmann

Christel Leiendecker

Bilag

Byrådet - LIS 2025 pr. ult. juli 2025

Fraværende Kirsten H. Bachmann, Christel Leiendecker

Punkt 17: 17. Godkendelse af ansættelse af direktør for Børn, Uddannelse og Sundhed

25/6529

Sagsresumé

Stillingen som direktør for Børn, Uddannelse og Sundhed blev ledig pr. 30. april 2025, da den tidligere direktør for området fratrådte sin stilling. På baggrund af vakancen har stillingen været slået op i perioden 23. april – 18. maj 2025 samt været i genopslag den 13. juni – 10. august 2025. Stillingen har været slået op med ansættelse på kontraktvilkår. Der har været nedsat et ansættelsesudvalg, der har håndteret ansættelsesforløbet.

Sagen kan åbnes efter Byrådets behandling den 27. august 2025.

Byrådet har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget, at Byrådet godkender

- at den af Økonomiudvalget indstillede kandidat ansættes i stillingen som direktør for Børn, Uddannelse og Sundhed med virkning fra 1. oktober 2025.
- at Kommunaldirektøren bemyndiges til at forhandle de endelige ansættelsesvilkår vedrørende stillingen.

Sagsfremstilling

Beslutning Økonomiudvalget den 27-08-2025

Udvalget anbefaler indstillingen af Charlotte Gjørup som ny direktør for Børn-, Uddannelse- og Sundheds forvaltningen.

Beslutning Byrådet den 27-08-2025

Økonomiudvalgets indstilling blev godkendt.

Fraværende:

Kirsten H. Bachmann

Christel Leiendecker

Fraværende Kirsten H. Bachmann, Christel Leiendecker

Punkt 18: Lukket: 18. Godkendelse af vilkår for salg af ejendom - (Lukket punkt)

25/5478

Udsat.

Fraværende Kirsten H. Bachmann, Christel Leiendecker

Punkt 19: Lukket: 19. Godkendelse af køb af ejendom - (Lukket punkt)

25/10259

Økonomiudvalgets indstilling blev godkendt.

Fraværende Kirsten H. Bachmann, Christel Leiendecker

Punkt 20: Lukket: 20. Godkendelse af vilkår for salg af areal - (Lukket punkt)

25/10206

Økonomiudvalgets indstilling blev godkendt.

Fraværende Kirsten H. Bachmann, Christel Leiendecker

Punkt 21: Lukket: 21. Generel orientering - (Lukket punkt)

21/34671

Taget til efterretning.

Fraværende Kirsten H. Bachmann, Christel Leiendecker

Punkt 22: Lukket: 22. Underskriftsside 27-08-2025 - (Lukket punkt)

21/33898

Fraværende Kirsten H. Bachmann, Christel Leiendecker